

תרגיל מספר 3

תאריכי הגשה: הקבוצה של- יום ג': 9.11, יום ד': 10.11, יום ה': 11.11.

נא לכתוב על התרגילים שם, ת.ז. ומספר קבוצה!

תזכורת: (1) סדר של איבר $a \in G$ הוא המספר הטבעי המינימלי n כך ש- $a^n = 1$.
(2) ת"ח = תת-חבורה.

1. (א) מצאו את כל סדרי האיברים ב- $(\mathbb{Z}_{12}, +)$.

(ב) מצאו את כל סדרי האיברים ב- $(u_{12}, \cdot)$ (חבורת האיברים ההפיכים כפליית ב- $\mathbb{Z}_{12}^*$).

2. (א) תהי A קבוצת כל הפונקציות $f: \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$ (כאשר $\mathbb{N} = \{1, 2, 3, \dots\}$) נגדיר ב- A פעולת חיבור כדלהלן:

לכל $f, g \in A$, נגדיר את הפונקציה: $f+g: \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$ ע"י $(f+g)(n) := f(n) + g(n)$ לכל n ב- $\mathbb{N}$.
האם $(A, +)$ חבורה למחצה? האם יש ב- $(A, +)$ איבר יחידה?

(ב) האם עבור $B = \{f: \mathbb{Z} \rightarrow \mathbb{Z}\}$ עם פעולת החיבור מסעיף א' מתקיים ש- $(B, +)$ חבורה למחצה? מונואיד? חבורה?

3. תנו דוגמא נגדית לטענות (השגויות) הבאות:

(א) אם x, y איברים בחבורה $(G, *)$ ו- $\langle x \rangle \neq \langle y \rangle$ אז $|x * y| = |x| \cdot |y|$.

(ב) תהי G חבורה מסדר זוגי. אם $x^3 = y^3$ אז $x = y$.

(ג) תהי G חבורה אבלית מסדר n . אז קיים איבר מסדר n ב- G .

(ד) לא קיימת חבורה אינסופית G כך שלכל $a \in G$ מתקיים $a^2 = e$.

4. יהי F שדה. נגדיר: $SL_n(F) = \{A \in GL_n(F) : \det(A) = 1\}$ (כאשר $GL_n(F)$ היא חבורת המטריצות ההפיכות ביחס לכפל). הוכח ש- $SL_n(F) < GL_n(F)$ (כאשר הפעולה היא כפל).

5. (א)

נגדיר $G = \left\{ \begin{pmatrix} 1 & a & b \\ 0 & 1 & c \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \mid a, b, c \in \mathbb{Z}_3 \right\}$ (כאשר $\mathbb{Z}_3 = \{0, 1, 2\}$ עם פעולות החיבור והכפל מודולו 3).

הוכיחו כי G חבורה ביחס לפעולת כפל מטריצות, מצאו את הסדר של G ואת הסדר של כל איבר ב- G .
(ב) תהי G חבורה. אם לכל $a, b \in G$ מתקיים $(ab)^3 = a^3 b^3$ האם בהכרח G אבלית?

6. (א) מצאו ב- $G = (\mathbb{Z}_2 \times \mathbb{Z}_2, +)$ את כל התת-חבורות הציקליות (כאשר הפעולה היא חיבור (mod 2) רכיב-רכיב).

(ב) הוכיחו שלחבורה $G = (\mathbb{Z}_2 \times \mathbb{Z}_2, +)$ יש 3 תת-חבורות לא טריוויאליות A, B, C כך ש-
 $A \cup B \cup C = G$.

(ג) הראו שחבורה אינה איחוד של שתי תת-חבורות לא טריוויאליות (ז"א – שאינן כל החבורה או החבורה שמכילה רק את איבר היחידה). כלומר לכל חבורה G לא קיימות שתי תת-חבורות $H, K \leq G$ כך ש-
 $H \cup K = G$ (רמז: מה קורה כשמכילים איבר מ- H באיבר מ- K ?).